

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Projecte educatiu del centre. Curs 2015-
2016

17/06/2016

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Índex

Avaluació de centre	5
1 Aspectes generals	5
2 Les avaluacions externes dels centres educatius	5
3 L'autoavaluació dels centres educatius	7
3.1 Informació específica per als centres públics	8
3.2 Informació específica per a les escoles oficials d'idiomes	8
4 Normativa d'aplicació (avaluació de centre)	8
Convivència i clima escolar	8
1 Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència	9
2 El centre educatiu acollidor	9
3 L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència	11
4 Coeducació i promoció de la igualtat de gènere	11
5 Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació	12
6 Normativa d'aplicació (convivència i clima escolar)	13
Documents de gestió del centre	14
1 Introducció	14
2 Les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)	14
3 El projecte de direcció	16
4 La programació general anual	18
5 La memòria anual	18
6 Acords de coresponsabilitat	19
7 Normativa d'aplicació (documents de gestió del centre)	20
El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic	20
1 Introducció	20
2 El projecte lingüístic	20

3 La participació en projectes i programes plurilingües	23
4 Els programes internacionals	24
5 Els suports lingüístics complementaris	24
6 Homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) i altres programes lingüístics	24
7 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament	24
8 L'atenció als alumnes de procedència estrangera	25
9 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)	26
 Innovació pedagògica	 26
1 La innovació pedagògica	26
2 Normativa d'aplicació (innovació pedagògica)	28
 Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre	 28
1 Objectius prioritaris del sistema educatiu	28
2 El projecte educatiu de centre (PEC)	29
3 Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)	32
 Participació de la comunitat educativa	 35
1 La comunitat escolar	35
2 Escola i Família. Coresponsabilitat i èxit educatiu	36
2.1 Aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació	36
2.2 Carta de compromís educatiu. Implicació i participació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels fills i en el funcionament del centre	36
2.3 Participació dels pares i mares i de l'AMPA	37
3 La comunitat educativa	38
4 Projectes educatius territorials	38
5 Plans educatius d'entorn	39

6 Personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat col-laborador amb els centres públics i serveis educatius	40
7 Normativa d'aplicació (participació de la comunitat educativa)	41
Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement	41
1 Introducció a les TAC	41
2 Objectius	41
3 El Pla TAC	43
4 Aspectes organitzatius de les TAC en el centre	43
4.1 La coordinació TAC de centre	43
4.2 Comissió TAC de centre	44
5 Ús de dispositius mòbils en el centre	45
6 Normativa d'aplicació (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement)	46

Avaluació de centre

1 Aspectes generals

L'avaluació és una eina per al coneixement i la millora constant del servei educatiu. Sens perjudici del caràcter reservat de les dades que se n'obtenen, el conjunt d'actuacions d'avaluació han de proporcionar un coneixement aprofundit i interrelacionat de la realitat educativa als agents que intervenen en la seva millora. L'avaluació ha de permetre relacionar els resultats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, la gestió dels recursos i els objectius que el centre es proposa, d'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa. L'avaluació ha de ser especialment útil per prendre decisions que contribueixin a incrementar la qualitat educativa que reben els alumnes.

El pla d'avaluació del Departament d'Ensenyament, d'acord amb el [títol XI](#) de la Llei d'educació, inclou la planificació i l'aplicació de tota l'activitat avaluadora des d'una perspectiva que integra l'avaluació interna i l'avaluació externa.

Les modalitats d'avaluació que ha determinat el Departament d'Ensenyament són les següents:

- Les avaluacions generals del sistema educatiu i de l'Administració educativa.
- Les avaluacions diagnòstiques de les competències bàsiques assolides pels alumnes, que correspon desenvolupar al Consell Superior d'Avaluació.
- Les avaluacions de centres i de serveis educatius, que correspon efectuar a la Inspecció d'Educació.
- Les avaluacions de l'exercici docent i de la funció directiva, que es desenvolupa per part de la Inspecció amb la col·laboració dels directius dels centres.
- L'autoavaluació que han de fer els directors dels centres educatius sostinguts amb fons públics per tal de deduir-ne les actuacions de millora que cal implementar.

2 Les avaluacions externes dels centres educatius

El Consell Superior d'Avaluació duu a terme una prova d'avaluació externa als alumnes de 6è curs d'educació primària i de 4t curs d'ESO. Aquesta prova és una activitat educativa i, com a tal, té caràcter obligatori, atès que està configurada com un deure dels alumnes, d'acord amb l'[article 22.1 b](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. Tots els alumnes que cursen aquests nivells educatius, excepte aquells que siguin declarats exempts segons la convocatòria de la prova, tenen l'obligació de fer-la.

Aquestes proves mesuren el grau d'assoliment de les competències bàsiques de cada alumne en acabar aquestes etapes educatives; tenen caràcter formatiu i orientador.

Els resultats de les proves proporcionen una informació valuosa als alumnes, a les famílies i als centres en relació amb el nivell competencial assolit per cada alumne, i faciliten la transició entre etapes i afavoreixen el disseny d'estratègies pedagògiques i

d'intervencions més personalitzades, especialment en el pas entre l'educació primària i l'ESO. Els centres han d'informar els pares o tutors legals dels resultats de la prova assolits de tots els alumnes que cursen 6è curs d'educació primària o 4t curs d'ESO. A més, cada centre ha d'utilitzar aquesta informació per identificar i aplicar les millores oportunes en el marc d'autonomia que permet la Llei d'educació.

En el cas dels alumnes que no puguin fer la prova en els dies establerts, el centre ha d'adoptar les mesures necessàries que permetin assegurar el compliment de les finalitats de la prova següents:

- Identificar el grau d'assoliment de les competències i coneixements bàsics de cada alumne i integrar aquesta informació dins dels processos d'avaluació de l'alumne en acabar l'etapa.
- Informar els pares o tutors legals dels resultats obtinguts pels seus fills, mitjançant un informe d'assoliment de les competències. Una còpia d'aquest informe ha d'estar a disposició de la Inspecció d'Educació.

Els directors dels centres educatius, i també la Inspecció, han de col·laborar amb el Consell Superior d'Avaluació perquè les avaluacions externes, que avaluen el rendiment del sistema educatiu, es desenvolupin cada any en les millors condicions possibles.

Pel que fa a l'avaluació de centres i de serveis educatius, la Inspecció d'Educació ha desenvolupat tres estratègies que són complementàries:

- a. El sistema d'indicadors de centre (SIC), que té una doble finalitat: proporcionar informació útil als centres educatius per a la seva millora i facilitar informació a la Inspecció per desenvolupar la funció avaluadora.
- b. L'avaluació anual de centre (AVAC), que té en compte els rendiments educatius i les avaluacions externes dels alumnes, així com dades relatives al context socioeducatiu, les condicions d'equitat, la pràctica inclusiva i els indicadors de progrés del mateix centre.

Aquesta avaluació ha de tenir efectes sobre l'exercici de la funció directiva i l'avaluació de l'exercici de la funció docent.

- c. L'avaluació global diagnòstica (AGD).

El sistema d'indicadors de centre, format per un conjunt seleccionat de dades que tenen caràcter sintètic i faciliten informació mesurable d'un conjunt acotat de variables educatives, s'actualitza cada curs escolar i permet analitzar l'evolució del centre i la d'altres centres amb característiques similars, per poder fer-ne valoracions comparatives.

Aquests indicadors de centre inclouen informació de context, de resultats, de processos i de recursos. Entre els indicadors de resultats, s'inclouen els de les proves d'avaluació

externa (de 6è de primària i de 4t d'ESO) i els de les proves diagnòstiques que s'apliquen als centres en altres cursos de primària i d'ESO.

La informació referida a aquest conjunt de variables ha de servir per:

- millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge i dels resultats;
- retre comptes a la comunitat educativa a través del consell escolar de centre i a l'Administració educativa;
- aportar informació per a l'avaluació de la funció docent i l'avaluació de la funció directiva;
- aportar informació per orientar les polítiques educatives.

Amb l'aplicació d'aquests indicadors cada curs es disposa actualment d'informació acumulada (històrica dels darrers cinc cursos) que permet valorar si les millores són consistentes. Els centres amb un pla d'autonomia de centre (PAC) o un acord de coresponsabilitat (ACDE) justifiquen l'assoliment dels objectius acordats prioritàriament a partir de la informació que aporta el SIC.

Correspon a la Inspecció d'Educació fer anualment una valoració de l'assoliment dels objectius establerts per cada centre educatiu i de la millora dels seus resultats, a partir de l'anàlisi dels indicadors de centre que es refereixen als rendiments educatius i a les avaluacions externes. En aquesta valoració s'ha de tenir en compte l'autoavaluació del centre i la informació proporcionada per altres indicadors definits pel centre, així com el context. Aquesta valoració es concreta en l'AVAC, que reconeix a cada centre un determinat nivell d'eficiència segons el grau en què assoleix els objectius i evoluciona en la millora dels resultats, en relació amb la mitjana d'altres centres de la mateixa tipologia.

En el curs 2015-2016, la valoració global del centre podrà tenir efectes en el procediment per a l'obtenció de crèdits, en el reconeixement dels estadis als professors dels centres educatius públics que hagin mostrat un nivell d'implicació en la millora dels resultats del centre.

L'avaluació global diagnòstica (AGD) serveix per avaluar el centre en el conjunt, tot i que no implica l'avaluació detallada de tots els aspectes. Aquesta avaluació proporciona una visió panoràmica del centre. En particular, l'avaluació global diagnòstica s'aplica en centres públics que en el curs 2015-2016 finalitzen un projecte d'autonomia de centre. També es podrà aplicar en els altres centres, públics o concertats, que es determini.

3 L'autoavaluació dels centres educatius

En el marc de l'autonomia establerta per la [Llei d'educació](#) de Catalunya i el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, que desplega aquest aspecte, els centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya han d'avançar en l'elaboració del seu projecte educatiu i assolir un major grau d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió. Les eines per fer-ho possible són els diferents documents de planificació (PEC,

projecte de direcció, programació general anual i memòria anual de centre). Per altra part, és indispensable l'autoavaluació i la rendició de comptes.

L'autoavaluació implica que cada curs escolar hi hagi un pla concret amb objectius assolibles i mesurables amb indicadors propis del centre. Cal també que en finalitzar el curs es pugui analitzar, mesurar i valorar l'assoliment de les fites que, inspirades en el projecte educatiu de centre i concretades per quatre cursos en el projecte de direcció i encara més detallades en cada programació general anual, marquin el camí que han de seguir tots els professionals del centre.

L'autoavaluació ha de permetre, a l'equip directiu i al claustre, mesurar i valorar els resultats en funció del context i dels recursos de què es disposa i reflexionar sobre l'eficiència del centre. Cal remarcar que alguns dels indicadors del sistema d'indicadors de centre (SIC) són fonamentals per a aquest propòsit. Tanmateix, el centre ha d'establir indicadors propis per a aquells objectius que el singularitzen.

3.1 Informació específica per als centres públics

L'autoavaluació del centre ha de servir també per veure com ha evolucionat el centre al llarg dels quatre cursos escolars d'exercici de la direcció i quin ha estat el nivell d'eficàcia de qui l'ha dirigit. Per això, en l'avaluació que s'ha de fer al final del mandat del director o directora, es considerarà la informació que aporta l'autoavaluació com un element més a prendre en consideració per part de la Inspecció.

3.2 Informació específica per a les escoles oficials d'idiomes

En aplicació de l'[article 55.2](#) i següents del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius, les escoles oficials d'idiomes han de dur a terme activitats relatives al seu projecte d'avaluació interna, que s'han de centrar especialment en l'anàlisi dels resultats de les proves de certificats, a fi d'emprendre accions de millora del procés d'ensenyament i aprenentatge. A més, han de fer les corresponents activitats d'avaluació interna en l'àmbit de la gestió i de l'organització.

4 Normativa d'aplicació (avaluació de centre)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Ordre ENS/330/2014](#), de 6 de novembre, del procediment de promoció docent per estadis (DOGC núm. 6749, de 13.11.2014)

Convivència i clima escolar

1 Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència

L'[article 30.2](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, exposa que tots els membres de la comunitat escolar tenen el dret a viure en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo amb la seva actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del centre. En aquest sentit, el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius disposa, a l'article 23, que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de convivència.

D'altra banda, la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, estableix que tots els centres han d'elaborar un pla de convivència en el marc del seu projecte educatiu.

En aquest mateix sentit, l'article 18 del [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i l'article 23.3 del [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària insten els centres educatius a establir, en el projecte educatiu, els principis per elaborar el seu projecte de convivència.

El [Projecte de convivència](#) és un document que reflecteix les accions que el centre, en aplicació del projecte educatiu i del projecte de direcció vigent, desenvolupa per capacitar tots els alumnes i la resta de la comunitat educativa en les bases que han de permetre l'èxit personal i social i la gestió positiva de conflictes. Aquestes accions poden anar adreçades a la millora del clima a l'aula, al centre o a l'entorn.

El Projecte de convivència és un document dinàmic. La seva elaboració no respon a terminis concrets sinó a la necessitat que es percep col·lectivament amb tota la comunitat educativa.

Són nombroses les pràctiques reeixides, en matèria de convivència, que els centres de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de programes existents.

Per facilitar l'elaboració del Projecte de convivència, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres una aplicació informàtica amb instruments de diagnòstic, orientacions i recursos. Aquesta aplicació respon a un plantejament global i integral de la convivència mitjançant tres nivells d'intervenció: l'aula, el centre i l'entorn, amb l'objectiu donar continuïtat i coherència educativa a les diverses accions.

D'altra banda, tenint en compte la complexitat dels elements que intervenen en la convivència, l'aplicació delimita l'acció a 16 temes, que responen a tres àmbits d'actuació: valors i actituds, resolució de conflictes i organització de centre.

Els centres públics tenen disponible l'aplicació informàtica al Portal de centre.

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponible l'aplicació informàtica al Portal de centre d'altres titularitats.

2 El centre educatiu acollidor

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre posa en funcionament per guiar la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la vida i la cultura quotidianes. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota l'etapa escolar.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència del centre, perquè afavoreixen l'enriquiment de tots els membres del centre: es relacionen, es coneixen, creen vincles i progressen plegats.

L'arribada de famílies novvingudes conjuntament amb la gran mobilitat d'alumnes en els centres han posat en evidència, també, la importància dels processos d'acollida. Aquests processos no van adreçats només als alumnes i a les famílies novvingudes, sinó també a la resta d'alumnes, a les famílies, als docents i al personal d'administració i serveis.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas dels alumnes novvinguts, per evitar el possible xoc emocional que suposa l'arribada a un entorn social i cultural completament nou.

D'altra banda, d'acord amb l'[article 2](#) del títol preliminar de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, els processos d'acollida s'han de regir pels principis de la igualtat d'oportunitats i la integració de tots els col·lectius. Així mateix, d'acord amb l'[article 10](#) de la mateixa Llei, els centres han de proporcionar una acollida personalitzada als alumnes novvinguts.

El projecte lingüístic ha de preveure aquells aspectes d'acollida que serveixin per promoure l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana com a instrument de comunicació en un context multilingüe i on es pot establir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística dels alumnes. El reconeixement d'aquest context multilingüe garanteix la igualtat d'oportunitats i el respecte a la diversitat lingüística i cultural i la cohesió social.

La programació general anual del centre ha d'incloure les actuacions d'acollida per a tots els membres de la comunitat escolar, i també aquells processos d'acollida que es facin en col·laboració amb l'entorn.

La planificació de l'acció tutorial ha de contribuir també a garantir l'acompanyament educatiu dels processos d'acollida i d'integració escolar i social de tots els alumnes.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per facilitar els processos d'acollida:

- Aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència: [Acollida](#)
- Aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte [Escola i Família. Junts x l'Educació](#): Acollida per a les famílies

Els centres públics tenen disponible les aplicacions informàtiques dels projectes educatius al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal

tenen disponible les aplicacions informàtiques dels projectes educatius al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

3 L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència

L'[educació intercultural](#) és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar els ciutadans perquè puguin desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones en un marc de valors compartits per a la convivència. L'educació intercultural promou espais d'inclusió que es basen en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a convida en una mateixa comunitat. També promou l'ús de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe, en el marc del respecte a la diversitat lingüística i cultural, com un element de cohesió i d'igualtat d'oportunitats.

L'assoliment d'aquest objectiu es veu afavorit si el centre educatiu:

- desenvolupa la consciència d'igualtat;
- promou el respecte a la diversitat;
- potencia la cultura del diàleg i la convivència;
- acompanya en el procés de construcció de personalitats madures amb una identitat múltiple amb arrels i sentit de pertinença al territori on viuen;
- respecta la diversitat cultural en totes les seves formes i, per tant, permet l'ús de vestuari o elements simbòlics, ja siguin de caràcter cultural, religiós o identitari, sempre que no impossibilitin la realització de totes les activitats curriculars, la comunicació interpersonal, la identificació personal i la seguretat personal o la dels altres, o que trenquin de manera ostentosa les normes cívicosocials.

Aquest respecte, però, no ha de permetre tolerar els símbols que exalten la xenofòbia o el racisme, o que promouen qualsevol tipus de violència.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per treballar l'educació intercultural:

- A la pàgina de Projectes de la XTEC, hi ha un apartat d'[interculturalitat](#) que recull propostes formatives, educatives i recursos.
- Mitjançant l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència: [Educació intercultural](#).

Els centres públics tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

4 Coeducació i promoció de la igualtat de gènere

Els centres educatius han de promoure la igualtat d'oportunitats dels alumnes, incorporar la perspectiva de gènere a l'acció educativa, prevenir i gestionar comportaments i actituds discriminatoris per raó de gènere i potenciar-ne el reconeixement, la cooperació i el respecte mutu. Aquests objectius queden recollits en el [Pla per a la igualtat de gènere del sistema educatiu](#), aprovat pel Govern el 20 de gener de 2015.

Aquests principis han d'informar el projecte educatiu del centre, amb la incidència corresponent en les programacions d'aula i en les activitats educatives.

Els centres en el procés educatiu han de garantir especialment:

- La promoció d'un llenguatge verbal i gràfic que tracti equitativament ambdós sexes;
- L'ús no sexista dels espais educatius del centre.
- La utilització de llibres de text i materials didàctics i curriculars que promoguin un tracte no sexista.
- La incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere, dels sabers de les dones al llarg de la història i de les tasques de cura envers les persones i els espais indistintament per part d'ambdós sexes.
- L'orientació professional i acadèmica no estereotipada i sense discriminacions sexuals ni socials.
- La potenciació d'una educació afectiva que afavoreixi la construcció d'una sexualitat positiva i saludable.
- La gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista i d'orientació afectivosexual.

Els consells escolars de cada centre han de designar una persona d'entre els membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones, d'acord amb el que s'estableix en l'[article 126.2](#) de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. El Departament d'Ensenyament proporciona accions de formació a les persones designades, perquè puguin desenvolupar les seves funcions en condicions òptimes. La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats pot afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

El Departament d'Ensenyament impulsa accions i programes de coeducació que es troben al web <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/coeducacio>.

També es poden trobar eines i recursos per treballar la coeducació per elaborar el projecte de convivència, mitjançant l'aplicació informàtica: [Coeducació](#).

Així mateix, el [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront de situacions d'odi i discriminació](#) ofereix un treball preventiu, amb activitats sobre la no-discriminació per raons de gènere i elements de detecció i intervenció davant situacions discriminatòries.

5 Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació

Promoure l'equitat en un centre educatiu és afavorir la igualtat d'oportunitats per desenvolupar plenament les potencialitats de cada infant o jove i reduir el risc de qualsevol tipus de marginació i exclusió. Amb aquest objectiu, cal que els centres creïn les condicions que facin possible que tothom accedeixi a una educació de qualitat. Això es pot aconseguir si el centre està especialment atent als aspectes següents:

- Detectar les necessitats específiques dels alumnes (físiques, cognitives, afectives i relacionals, i socials), preveure'n la tutoria adequada i vetllar pels aspectes afectius, emocionals i relacionals, fent un èmfasi especial en els alumnes més vulnerables o amb risc d'exclusió.
- Adoptar mesures preventives respecte a l'absentisme escolar i fer-ne un seguiment acurat. Aquestes mesures poden fer referència tant a les estratègies del centre per acollir els alumnes amb dificultats o amb risc d'exclusió, com a les expectatives dels professors envers aquests alumnes i a la capacitat del centre d'activar accions positives. Aquestes mesures normalment seran fruit d'un treball coordinat entre els responsables del centre i els agents de l'entorn implicats.
- Fomentar la integració escolar i social de tots els alumnes i de les famílies.
- Col·laborar amb els agents i entitats educatives de l'entorn per promoure la participació i l'arrelament al territori.
- Promoure i col·laborar en projectes educatius d'àmbit comunitari per millorar la continuïtat i la coherència entre l'educació formal, no formal i informal, i la integració i la cohesió social.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per promoure l'equitat, mitjançant aplicació informàtica, per a l'elaboració del projecte de convivència: [Inclusió](#) i [Absentisme](#).

Els centres públics tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

6 Normativa d'aplicació (convivència i clima escolar)

- [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006). Articles [121.2](#), [124.1](#) i [126.2](#).
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009). Articles [2](#), [10](#) i [30.2](#).
- [Llei 14/2010](#), del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5641, de 2.6.2010)
- [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007)
- [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments

de l'educació secundària obligatòria. (Correcció d'errada en el DOGC núm. 5515, pàg. 89641, de 27.11.2009) (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007)

- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Documents de gestió del centre

1 Introducció

La [Llei 12/2009](#), de 10 de juliol, d'educació i el seu desplegament normatiu ([Decret 102/2010](#), de 3 d'agost d'autonomia dels centres educatius, [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent i el [Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents) situen la presa de decisions en el centre educatiu com a element nuclear del sistema educatiu.

L'exercici de l'autonomia per part dels centres, en el marc pels principis rectorals del sistema i orientada a l'èxit i excel·lència educativa, requereix d'instruments operatius que permetin l'organització i la gestió del centre per assolir els objectius definits en el projecte educatiu i retre comptes davant la comunitat i l'administració educatives.

La legislació vigent preveu que tots els centres elaborin els seus documents de gestió com a eines eficaces que els han de permetre un exercici responsable de l'autonomia reconeguda. Aquests documents són el projecte educatiu, les normes d'organització i funcionament, el projecte de direcció vigent, la programació general i la memòria anuals. En el cas dels centres públics, el projecte de direcció és la concreció del projecte educatiu per al període de mandat dels directors.

2 Les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)

El projecte educatiu de centre (PEC) és l'element vertebrador del centre i de la seva activitat i, per tant, en determina l'organització, la gestió i el funcionament.

Correspon al centre educatiu determinar l'estructura organitzativa pròpia d'acord amb els objectius i criteris del seu projecte educatiu. L'organització no és una finalitat en si mateixa, sinó un instrument per desenvolupar i fer possible el projecte educatiu i, en últim terme, assolir l'èxit educatiu.

Els centres educatius han d'elaborar les normes d'organització i funcionament (NOFC), d'acord amb el que s'estableix al [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

Les NOFC han de contenir elements relacionats amb l'estructura organitzativa del centre, com per exemple:

- a. Criteris organitzatius dels centres públics:
  - Estructura organitzativa de govern i de coordinació

- Criteris específics organitzatius
  - Les competències i la composició dels òrgans de govern i de coordinació
  - Les funcions de govern o de gestió dels òrgans unipersonals de direcció addicionals
  - El nombre d'òrgans unipersonals addicionals de direcció
  - Concreció de funcions del o de la cap d'estudis
  - Finalitats addicionals de la coordinació docent
  - Formalització dels encàrrecs de funcions de la direcció
- b. Criteris organitzatius dels centres concertats:
- Les funcions atribuïdes al claustre
  - L'estructura i les funcions dels òrgans de coordinació docent i de tutoria
- c. Criteris i mecanismes pedagògics:
- Concreció de l'organització pedagògica
  - Criteris per a l'organització dels grups d'alumnes
  - Criteris per a la formació dels equips docents
  - Mecanismes de coordinació docent
  - Criteris per a l'atenció a la diversitat
  - Mecanismes per garantir la globalitat de l'acció educativa Mecanismes d'acció tutorial
  - Mecanismes que han d'afavorir i facilitar el treball en equip del personal del centre
- d. Procediments:
- Formulació, aprovació, revisió i actualització del PEC
  - Rendició de comptes al consell escolar amb relació a la gestió del projecte educatiu
  - Aplicació dels acords de coresponsabilitat
  - Procediment per cobrir les vacants del consell escolar
  - Intervenció del claustre en la formulació de les NOFC
  - Determinació de la manera d'adequar les NOFC dels centres de nova creació per fusió d'altres centres públics
- e. Altres elements de l'organització i el funcionament:
- La composició i el reglament del consell escolar
  - Garantia en els centres incomplets de la composició de representants de professors, mares i pares en el consell escolar
  - Establiment de comissions d'estudi i informació en el si del consell escolar i delimitació dels àmbits d'actuació i de les seves funcions
  - Establiment de comissions de treball en el si del claustre de professors i delimitació dels àmbits d'actuació i de les seves funcions
  - Establiment de funcions i règim de funcionament i de reunions del consell de

direcció

- Funció de secretari o secretària en altres òrgans col·legiats, a més del consell escolar i del claustre

Així mateix, les NOFC han de regular aspectes relacionats amb la participació de la comunitat escolar en la vida del centre:

- a. Concrecions sobre la participació en el centre de la comunitat escolar (alumnes, professors i famílies) i mecanismes de publicitat necessaris perquè les famílies puguin exercir el dret a ser informades.
- b. Concreció de la participació d'altres professionals d'atenció educativa en el claustre.

D'altra banda, les NOFC han de concretar les normes de convivència del centre i l'aplicació de mesures per a la promoció de la convivència i dels mecanismes de mediació, i la definició de les faltes lleus dels alumnes i l'establiment de mesures correctores i sancionadores.

Per últim, les NOFC poden regular altres aspectes, com els següents:

- a. Determinar òrgans i procediments de participació de la comunitat educativa en el funcionament del centre.
- b. Regular la constitució d'altres agrupacions que poden constituir els alumnes, a banda de les associacions d'alumnes.
- c. En els centres públics, atribuir al claustre de professors, en el marc de l'ordenament vigent, altres funcions addicionals a les fixades legalment.
- d. En els centres privats concertats, atribuir al director o directora, en el marc de l'ordenament vigent, altres funcions addicionals a les previstes legalment.

Els projectes i programes d'innovació que el centre desenvolupa, entesos com a motors de canvi i de millora de la qualitat, han de quedar recollits en les normes d'organització i funcionament i, específicament, les concrecions organitzatives i els processos que es duren a terme per possibilitar l'aplicació, la implementació, el seguiment i l'avaluació corresponent.

El director o directora del centre públic o el o la titular del centre privat impulsa l'elaboració de les NOFC, amb la participació del claustre, i de les successives adequacions d'acord amb les necessitats del projecte educatiu del centre, les aprova –prèvia consulta preceptiva al consell escolar– i vetlla perquè s'apliquin.

3 El projecte de direcció

La Llei 12/2009, en els [articles 143.3 i 144.1](#), estableix que el projecte de direcció és un instrument essencial de l'autonomia de centre. Un cop nomenat el director o directora, la implementació del projecte de direcció orienta i vincula l'acció del conjunt d'òrgans de govern unipersonals i col·legiats del centre (Llei 12/2009, article 144.4).

El projecte de direcció està estretament lligat al projecte educatiu, en concretar-ne el desplegament durant el mandat del director o directora. D'acord amb la normativa vigent, el nomenament del director o directora seleccionat per la comissió corresponent comporta l'aprovació del projecte de direcció que ha presentat el candidat.

El projecte de direcció vigent que desenvolupa el projecte educatiu, en l'ordenament jurídic vigent, defineix el marc en què el director o directora exerceix les seves funcions ([article 142.3](#) de la Llei 12/2009), en un context de lideratge distribuït per l'enfortiment institucional dels centres educatius.

D'acord amb l'article 144 de la Llei 12/2009, d'educació, l'article 31 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, i els articles 23, 24 i 25 del [Decret 155/2010](#), de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, per a l'ordenament, el desplegament i l'aplicació del projecte educatiu en el període del mandat, el projecte de direcció ha de:

- precisar els objectius que cal assolir en l'àmbit pedagògic, vinculats a la millora dels resultats educatius, a partir d'una diagnosi actualitzada del centre;
- establir les línies d'actuació prioritàries d'aplicació del projecte educatiu que s'han de desenvolupar durant el període de direcció;
- concretar els plantejaments educatius que tingui incorporats el projecte educatiu;
- concretar els elements organitzatius que afavoreixin la consecució dels objectius fixats, buscant la major sistematització de les activitats del centre;
- precisar els indicadors explícits per a l'avaluació del mandat d'acord amb els indicadors de progrés establerts en el projecte educatiu, acompanyat dels mecanismes de rendició de comptes als òrgans de participació i control;
- concretar les necessitats derivades del projecte educatiu;
- incorporar els elements i mecanismes necessaris per aprofundir l'exercici del lideratge distribuït i per fomentar la participació de la comunitat escolar;
- incloure, si escau, previsions de modificació del projecte educatiu.

D'acord amb el projecte de direcció vigent, els òrgans de govern poden definir els procediments per aplicar el projecte educatiu i condicionar-ne l'aplicació si, en funció de les necessitats del centre, s'estableixen acords de coresponsabilitat amb l'Administració educativa.

Els projectes de direcció en els centres de nova creació sense projecte educatiu propi han de preveure'n l'elaboració durant el mandat del director o directora nomenat, que ha de formular una proposta de projecte educatiu inicial del centre (article 144.2 de la Llei 12/2009 i article 23.3 del Decret 155/2010).

La persona designada amb caràcter extraordinari per exercir la direcció d'un centre o la designada per a un centre de nova creació, sense procés de selecció, ha de presentar abans d'acabar el primer trimestre del curs escolar un projecte de direcció per al període al qual s'estén el seu nomenament (Decret 155/2010, articles 19.3 i 20.3).

En cas de nomenament amb caràcter extraordinari per a un curs escolar, el projecte de direcció es pot referir exclusivament a la programació anual d'activitats, en concordança amb el projecte educatiu de centre (Decret 155/2010, article 23.4).

El projecte de direcció es concreta, cada curs, mitjançant les programacions generals anuals, que han de permetre assolir els objectius formulats.

4 La programació general anual

Els centres han d'elaborar la programació general anual d'acord amb el que estableix l'article 10 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, en la qual es recull la concreció de les prioritats i de tots els aspectes relatius a les activitats i el funcionament del centre per al curs escolar corresponent, dels diferents àmbits de l'autonomia de centre, d'acord amb el projecte educatiu i, en els centres públics, d'acord amb el projecte de direcció vigent:

- Autonomia pedagògica: concreció anual dels objectius del PEC i del currículum, així com de tots els plans d'actuació acordats i aprovats.
- Autonomia organitzativa: concreció anual de totes les prioritats dels projectes i normes i la previsió de totes les activitats de l'horari escolar.
- Autonomia de gestió de recursos: la concreció de recursos destinats per a les diferents actuacions, els responsables i els mecanismes de seguiment, així com els indicadors i procediments per a l'avaluació dels processos i dels resultats, a partir dels indicadors definits en el projecte de direcció i dels indicadors de progrés del projecte educatiu.

El director o directora del centre públic o el o la titular del centre concertat aproven la programació general anual prèvia consulta al consell escolar del centre, en una data no posterior al 15 d'octubre.

En els centres públics, el claustre formula propostes i aprova la concreció del currículum i els aspectes educatius.

Correspon al consell escolar del centre l'avaluació de la programació general anual.

Els directors dels centres públics i els titulars i els directors dels centres privats concertats, com a responsables de dirigir i coordinar l'aplicació de la programació general anual, han de garantir que la comunitat escolar és informada del contingut de la programació general anual i del resultat de la seva avaluació.

5 La memòria anual

Els centres que conformen el Servei d'Educació de Catalunya o que imparteixen ensenyaments postobligatoris sostinguts amb fons públics recullen en la memòria anual, que ha d'estar elaborada no més tard del 30 de setembre, l'avaluació de l'assoliment dels objectius que s'han previst en la programació general anual, d'acord amb els criteris, els indicadors i els procediments d'avaluació definits en el projecte educatiu de centre i, en el cas dels centres públics, concretats en el projecte de direcció.

El consell escolar supervisa i avalua el desenvolupament de la programació anual, en l'àmbit docent i en l'àmbit administratiu, i dels resultats que se n'obtenen, que han de quedar recollits en la memòria anual.

En els centres públics, correspon al claustre de professors l'avaluació del desenvolupament i dels resultats dels aspectes educatius de la programació general anual.

El director o directora ha de promoure processos participatius en l'avaluació de la programació anual, en la formulació de propostes de millora i n'ha d'informar la comunitat escolar.

6 Acords de coresponsabilitat

El projecte per a la millora de la qualitat dels centres educatius públics (PMQCE) té com a finalitat millorar els resultats educatius, reduir l'abandó escolar prematur i potenciar la cohesió social en els centres educatius públics.

D'acord amb el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, a mesura que els PMQCE o plans d'autonomia de centre finalitzen la seva vigència, el Departament d'Ensenyament impulsa i prioritza acords de coresponsabilitat amb centres educatius per a l'aplicació del projecte educatiu d'acord amb el projecte de direcció, a fi que es desenvolupin estratègies orientades a assegurar l'equitat i a millorar els resultats educatius en entorns de característiques socioeconòmiques i culturals especialment desfavorides o singulars, o projectes d'excel·lència educativa que aportin experiències de qualitat al sistema educatiu.

Els equips directius dels centres educatius, que formalitzen amb el Departament d'Ensenyament un acord de coresponsabilitat ([Resolució de 20 de febrer de 2014](#), que estableix el marc per a la formalització d'acords de coresponsabilitat amb els centres educatius de titularitat de la Generalitat de Catalunya, i per a l'aplicació del projecte educatiu del centre d'acord amb el projecte de direcció), de vigència vinculada a la del mandat del director o directora del centre, apliquen, en el marc del seu projecte educatiu i d'acord amb el projecte de direcció que n'ordena el desplegament i l'aplicació, un pla d'actuació on es defineixen els objectius, les estratègies i les activitats per aconseguir-los.

La concreció anual d'aquest pla d'actuació d'acord amb el projecte de direcció és, per a

l'equip directiu d'aquests centres, l'element de referència fonamental per elaborar la programació general anual; l'equip directiu ha d'avaluar-ne el grau d'assoliment dels objectius i el director o directora ha de retre'n comptes al consell escolar i a l'Administració educativa, mitjançant una memòria avaluadora que forma part de la memòria anual de centre, en els termes establerts en l'acord.

7 Normativa d'aplicació (documents de gestió del centre)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, de 11.11.2010)
- [Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents (DOGC núm. 6591, de 27.3.2014)
- [Resolució de 20 de febrer de 2014](#), que estableix el marc per a la formalització d'acords de coresponsabilitat amb els centres educatius de titularitat de la Generalitat de Catalunya, i per a l'aplicació del projecte educatiu del centre d'acord amb el projecte de direcció

El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic

1 Introducció

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el [títol II](#), del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, estableix el règim lingüístic del sistema educatiu i, a l'[article 14](#), determina que els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.

2 El projecte lingüístic

El projecte lingüístic de què han de disposar els centres en el marc del seu projecte educatiu s'ha d'ajustar al que estableixen els articles [10](#), [11](#), [12](#) i [16](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i l'article 5.1.e del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

El projecte lingüístic ha de recollir els aspectes següents:

- El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

- El tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre.
- Els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Tenint en compte els objectius prioritaris del sistema educatiu, els centres han de prendre en consideració, pel que fa a les qüestions lingüístiques, els aspectes següents:

- a. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, i l'occità a l'Aran, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu i cal garantir, en finalitzar l'ensenyament obligatori, el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana i occitana a l'Aran. En la documentació que hagin d'expedir, els centres s'ajustaran al que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.
- b. L'aprenentatge de, com a mínim, una llengua estrangera, la introducció d'una segona llengua estrangera i la formació de parlants plurilingües respectuosos amb la interculturalitat, amb una actitud positiva vers la diversitat lingüística i amb el desig d'aprendre altres llengües.
- c. Una visió estratègica que integri el treball de les àrees de llengua i el treball integrat de la llengua amb el contingut des de totes les àrees tenint en consideració totes les accions de l'àmbit comunicatiu i lingüístic.

En el projecte lingüístic cal explicitar:

1. L'ús del català i de l'occità a l'Aran, com a llengües vehiculars i d'aprenentatge normalment emprades en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites, exposicions dels professors, material didàctic físic i virtual, llibres de text i activitats d'aprenentatge i d'avaluació, reunions, informes i comunicacions, en la interacció entre docents i alumnes i en la formació, etc.
2. L'ús habitual de la llengua catalana, o de l'aranès a l'Aran, en les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn, sens perjudici del que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació. Cal establir els criteris i les pautes d'ús de la llengua catalana o de l'aranès per a tots els membres de la comunitat educativa.
3. La generalització dels enfocaments competencials en l'ensenyament de les llengües, tant en l'oral com en la lectura i escriptura.
4. La definició dels objectius per nivells o cicles, i als graus mitjà i superior de formació professional, pel que fa a l'adquisició de les llengües, fent referència a

les programacions i assegurant la continuïtat i la coherència de les estratègies metodològiques. Cal determinar escenaris d'aprenentatge que explicitin una progressió real de continguts al llarg de totes les etapes educatives, amb propostes de seguiment, avaluació i millora i que facilitin contextos reals d'ús de les llengües.

5. Les metodologies i els agrupaments dels alumnes, que correspon establir al centre, per afavorir les interaccions per millorar l'aprenentatge i l'ús de les llengües, així com els aspectes organitzatius i de coordinació que se'n deriven (espais per a la coordinació de nivell, de cicle, o de projecte si escau).
6. La determinació de les diferents accions escolars de dinamització lingüística i comunicativa en tots els àmbits educatius per incrementar el domini de les llengües a Catalunya i la determinació dels contextos d'ús i d'aprenentatge lingüístic diversificats per a la pràctica de les diferents llengües i les estratègies per organitzar-los en els diferents àmbits i espais presencials o virtuals.
7. Les accions d'associació amb altres centres, la mobilitat dels alumnes i la formació dels professors.

El projecte lingüístic també ha de recollir el següent:

1. En els centres en què el català no és la llengua de la majoria dels alumnes, l'ús de les estratègies educatives d'immersió lingüística per proporcionar als alumnes, de manera sistemàtica, les ajudes necessàries per vehicular-ne els aprenentatges a partir de la llengua segona, tal com estableix l'[article 15](#) de la Llei d'educació.
2. Les estratègies de comunicació per a la implicació i el compromís dels professors, de les famílies i de la resta de la comunitat educativa en l'assoliment de l'objectiu final: garantir la igualtat d'oportunitats dels alumnes.
3. Els mecanismes que s'utilitzen per traslladar, als professionals encarregats de la gestió d'activitats no docents (menjador escolar, activitats extraescolars, etc.), la informació sobre els usos lingüístics de l'escola que recull el projecte lingüístic, en què cal destacar el valor educatiu i marcar línies d'intervenció per assegurar situacions d'exposició a les llengües prioritzades al projecte lingüístic, en facilitin l'ús, motivin els alumnes i que n'afavoreixin la competència comunicativa.
4. Explicitar les actuacions educatives per a la convivència en diversitat i plurilingüisme.
5. La coordinació amb institucions, xarxes i entitats nacionals i internacionals per

dissenyar, aplicar i avaluar programes i projectes específics de foment de l'aprenentatge informal i no formal de les llengües.

6. L'impuls de les actuacions que es deriven de l'existència de plans educatius d'entorn o d'altres plans socioeducatius en què el centre s'hagi implicat per travar xarxes de relació entre el teixit social i, alhora, afavorir l'ús de la llengua catalana en totes les activitats que s'adrecen a la comunitat educativa.
7. El reconeixement i la promoció de les llengües familiars dels alumnes de procedència estrangera i la valoració del bagatge lingüístic i cultural diferenciat que aporten al centre escolar, amb la incorporació d'aquestes llengües a l'àmbit escolar i amb l'adaptació de la comunicació del centre a les famílies quan escaigui.

3 La participació en projectes i programes plurilingües

Per desenvolupar el projecte lingüístic els centres poden dissenyar projectes o participar en programes impulsats pel Departament d'Ensenyament o altres organismes que s'adrecen a millorar la competència lingüística dels alumnes i afavorir i consolidar-ne el plurilingüisme.

En aquests casos, correspon als centres el següent:

1. Determinar els compromisos de continuïtat, formació i participació que es deriven de la implicació en el projecte o programa, que necessàriament ha d'estar emmarcat en el projecte educatiu del centre, i integrat en el projecte lingüístic. La sol·licitud d'ajuts i subvencions per dur a terme projectes específics d'impuls a les llengües estrangeres requereixen l'aprovació del consell escolar.
2. Establir criteris per treballar conjuntament tots els professors de les àrees lingüístiques i promoure acords i criteris per a la coordinació, la docència i el treball conjunt amb els professors de matèries no lingüístiques, especialment en relació amb les metodologies integrades de llengües i de llengua i continguts.
3. Fer difusió en el centre i a l'entorn de les activitats i materials elaborats i promoure'n la visibilitat en els espais virtuals del centre, en el de les entitats de l'entorn proper i en xarxes internacionals de construcció col·lectiva del coneixement i l'expertesa docent.
4. Promoure, conjuntament amb les persones amb responsabilitats en la coordinació de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i la persona de referència de llengües estrangeres dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan

competent del Consorci d'Educació, les activitats de recerca, de mobilitat, d'associació escolar i de creació de xarxes i grups de reflexió sobre la pràctica docent per aprofundir en la reflexió pedagògica.

4 Els programes internacionals

Els centres han de garantir que l'alumne que marxa temporalment a l'estranger, en virtut d'un projecte internacional en què participa (per exemple, Erasmus +), romanguí matriculat en el centre d'origen.

El centre ha de garantir, a través de la comissió o junta d'avaluació, prenent en consideració els resultats d'avaluació en el centre o centres estrangers, l'avaluació de l'alumne en el curs corresponent. Igualment, quan el centre rebí alumnes estrangers per un període superior a un mes, els ha d'inscriure en l'aplicació de matrícula del centre per garantir-ne les cobertures legals de l'escolarització.

5 Els suports lingüístics complementaris

Els centres que, dins o fora de l'horari escolar, disposen d'auxiliars de conversa d'altres països, de voluntaris lingüístics, de practicants de màsters universitaris internacionals o de professors complementaris de llengües d'origen, han de vetllar per l'acollida adequada d'aquests professionals, perquè es coordinin amb la resta del claustre i per la coherència de les seves activitats en relació amb el projecte lingüístic del centre.

6 Homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) i altres programes lingüístics

Els centres que tenen concedida l'homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) tenen preferència en l'assignació d'auxiliars de conversa en aquesta llengua, sempre que ho demanin dins dels terminis establerts.

De la mateixa manera, els centres que participen en programes de promoció del plurilingüisme tenen preferència en l'assignació d'auxiliars de conversa, sempre que ho demanin dins dels terminis establerts i sempre que els recursos disponibles ho permetin.

7 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament

Quan una família ho sol·liciti, els equips directius o els titulars dels centres han d'adoptar les mesures organitzatives pertinents per prestar l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament a què fa referència l'[article 11.4](#) de la Llei d'educació, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb

l'especificitat dels aprenentatges d'aquests alumnes.

El director o directora del centre ha de comunicar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació les necessitats derivades de l'organització de l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament que no puguin ser ateses amb els recursos propis del centre.

8 L'atenció als alumnes de procedència estrangera

Es considera nouvingut aquell alumne que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu a Catalunya en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català, quan s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

Correspon a cada centre preveure les mesures específiques destinades a assegurar un bon acolliment dels alumnes nouvinguts, entre les quals hi ha, a partir del cicle mitjà, el recurs de l'aula d'acollida. Al web de la XTEC, els centres educatius disposen d'informació seleccionada i actualitzada a l'apartat "[Alumnat nouvingut](#)" i als documents "[Projecte de convivència. Acollida](#)" i "[Aules d'acollida](#)".

En el procés d'incorporació d'alumnes d'origen estranger als centres educatius hi ha també alumnes de procedència estrangera, no estrictament nouvinguts, que no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya i que poden necessitar un suport lingüístic per seguir el currículum ordinari:

- Alumnes de 1r i 2n de primària no castellanoparlants que han iniciat l'escolarització a Catalunya, però que tenen un coneixement molt limitat de les dues llengües oficials i que, per tant, necessiten un suport específic en l'àmbit lingüístic i relacional, especialment pel que fa a la llengua oral.
- Alumnes de cicle mitjà i cicle superior de primària i d'ensenyament secundari obligatori no castellanoparlants que es troben en les dues situacions següents:
  - S'han incorporat tardanament al sistema educatiu a Catalunya i no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials de Catalunya.
  - Tot i que es tracti d'alumnes que han superat els dos anys o, excepcionalment, els tres anys d'estada a l'aula d'acollida, es troben en procés d'assolir el domini del llenguatge acadèmic que es necessita per accedir al currículum ordinari.
- Alumnes de cicle mitjà i cicle superior de primària i d'ensenyament secundari obligatori d'origen estranger que, tot i haver estat escolaritzats a Catalunya en algun moment, han fet posteriorment part de l'escolarització en un altre estat.
- Alumnes de procedència estrangera que s'incorporen al sistema educatiu de Catalunya a l'ensenyament postobligatori.

Algunes de les formes organitzatives que es poden posar en pràctica per dur a terme els suports lingüístics que s'inclouen dins d'aquest apartat són l'atenció individualitzada, els grups de conversa, els agrupaments flexibles i el suport dins de l'aula ordinària

(especialment en els primers cursos de primària). Caldrà coordinar, si escau, l'aula d'acollida amb les actuacions de suport lingüístic.

Consideracions generals:

- És prioritària l'atenció als alumnes nous que s'han d'atendre a les aules d'acollida.
- El director o directora del centre ha de nomenar com a referent un coordinador o coordinadora de llengua, interculturalitat i cohesió social que, conjuntament amb l'equip directiu, participi en l'organització i optimització del recurs i que propiciï la coherència i la continuïtat dins del centre educatiu.
- El centre pot comptar amb el suport de l'assessor o assessora LIC pel que fa a les orientacions metodològiques i organitzatives.
- El pressupost del centre ha de garantir i preveure la dotació econòmica per a l'aula d'acollida.
- L'adaptació del currículum a les necessitats immediates d'aprenentatge dels alumnes nous i dels alumnes de procedència estrangera en general quan escaigui pot fer molt convenient l'elaboració i aplicació d'un pla individualitzat.
- L'avaluació dels processos d'aprenentatge d'aquests alumnes s'ha de dur a terme amb relació als objectius del seu pla individualitzat i a les adaptacions que s'hagin fet del currículum.

9 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació: [títol III](#), del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Innovació pedagògica

1 La innovació pedagògica

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, facilita el marc institucional estable i adequat per a la millora sistemàtica de la qualitat del sistema educatiu català. Els [articles 84 i 85](#) estableixen que cal afavorir que l'acció educativa es desenvolupi en un marc que estimuli la innovació, consolidi les bones pràctiques i estableixi el marc reglamentari per reconèixer els centres de referència educativa.

S'entén per innovació pedagògica un procés planificat de canvi i renovació que es fonamenta en la recerca, que respon a l'evolució social, que condueix a obtenir una millora en la qualitat del sistema educatiu i que pot ser transferible a la resta de centres

educatiu.

El Departament d'Ensenyament estableix les modalitats, els criteris i els requisits, i en regula el procediment per reconèixer i certificar la innovació pedagògica dels centres educatius i dels professors. Per fer-ho, es preveuen les tres modalitats següents:

- Pràctiques educatives de referència: són iniciatives dels professors, vinculades al projecte educatiu de centre, que evidencien la millora educativa en els entorns d'aprenentatge.
- Projectes d'innovació pedagògica: són iniciatives d'un centre educatiu o d'un grup de centres. El projecte ha de formar part de manera explícita del projecte educatiu de centre, respondre a objectius de millora prèviament fixats en un pla d'acció i aportar evidències de la millora que ha significat per al centre o centres en termes d'organització, de gestió educativa o de millora de les competències dels alumnes.
- Programes d'innovació pedagògica: són plans d'acció, que prioritza i impulsa el Departament d'Ensenyament, que tenen com a finalitat l'adequació del sistema educatiu al canvi i a l'evolució social i la millora dels resultats acadèmics dels alumnes.

Entre els projectes i programes d'innovació actualment vigents hi ha els següents:

- [Comunitats d'aprenentatge](#)
- [Salut integral \(SI\)](#)
- [Xarxa de competències bàsiques](#)
- [Acords de coresponsabilitat](#)
- [Impuls de la lectura](#)
- [Pla educatiu d'entorn](#) (centres que en formen part)
- [Biblioteca escolar "punt edu"](#)
- [Innovació a la formació professional](#)
- [Pla català d'esport a l'escola](#)
- [Servei comunitari](#)
- [Pla salut escola i comunitat](#)
- [Promoció escolar del poble gitano](#)

D'acord amb l'article 85 de la Llei 12/2009, els centres que acreditin la innovació en les modalitats esmentades tindran la consideració de centres de referència educativa, amb relació a la formació inicial dels nous professors.

El Departament d'Ensenyament disposa d'un nou servei educatiu, el Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa ([CESIRE](#)), que té com a finalitat conèixer la recerca en didàctica, i promoure'n i difondre'n els resultats i adequar-los a les necessitats dels professors per impulsar la innovació educativa. Aquest Centre també dissenya i difon activitats i recursos didàctics de suport per als professors en la seva tasca docent, especialment relacionats amb l'adquisició de les competències bàsiques dels alumnes.

2 Normativa d'aplicació (innovació pedagògica)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 155/1994](#), de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament (DOGC núm. 1918, de 28.6.1994)
- [Ordre ENS/354/2014](#), de 5 de desembre, de creació del Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa (DOGC núm. 6769, de 12.12.2014)

Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre

1 Objectius prioritaris del sistema educatiu

Els objectius prioritaris del sistema educatiu català són l'èxit escolar i l'excel·lència educativa, mitjançant el desenvolupament màxim de les capacitats de tots i cadascun dels alumnes com a principi fonamentador de l'equitat i garantia, alhora, de la cohesió social.

Tenint en compte aquests objectius prioritaris, els centres, seguint el principi de l'escola inclusiva i d'acord amb les seves característiques, han de concretar en les actuacions els aspectes següents, recollits en el document "[Ofensiva de país a favor de l'èxit escolar](#)":

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. En finalitzar l'ensenyament obligatori, s'ha de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana.
- La innovació metodològica i didàctica a les aules per adquirir les competències bàsiques, que han de contribuir al desenvolupament personal de tots i cadascun dels alumnes. Prioritàriament, les comunicatives bàsiques dels àmbits lingüístic, matemàtic, científicotecnològic, social, artístic, d'educació física i de la cultura i valors, i també les dels àmbits transversals digital i personal i social, per afavorir la continuïtat formativa. La lectura com a eix vertebrador dels aprenentatges en totes les àrees i matèries curriculars i la consolidació d'un temps de lectura independent, diària i reflexiva, que formi lectors capaços d'accedir al contingut de qualsevol text i que valorin l'hàbit lector.
- Accions de dinamització lingüística i comunicativa en els àmbits acadèmics i d'interculturalitat per afavorir el plurilingüisme efectiu dels alumnes i incrementar el domini de les llengües a Catalunya d'acord amb el Marc europeu comú de

referència.

- La personalització dels aprenentatges a través de l'atenció individualitzada per donar la resposta educativa amb atenció metodològica adequada a les necessitats de tots els alumnes, l'orientació educativa i l'acció tutorial.
- L'emprenedoria en totes les etapes educatives com a eina per a l'autoconeixement de l'alumne, per afavorir-ne la creativitat i la innovació.
- La cultura avaluativa i la rendició de comptes per millorar, a través de la planificació i el disseny d'estratègies d'autoavaluació fonamentades en el sistema d'indicadors, les avaluacions censals de competències bàsiques, l'avaluació diagnòstica i els indicadors de progrés del centre per a la prioritització d'objectius en la programació general anual i en els processos d'aula.
- El creixement professional a través de la formació contínua que s'orienti a les necessitats educatives dels alumnes, afavorint-ne l'autoformació en el centre a partir de la diagnosi de les necessitats del centre per transferir-les a l'aula.
- La implicació i el compromís de la família en l'escolarització i el seguiment de l'evolució acadèmica i personal de l'alumne, a través de la carta de compromís educatiu i l'impuls d'altres estratègies, i també la participació en la vida del centre.
- La relació del centre i l'entorn per afavorir respostes integrals i comunitàries als reptes educatius, adequades al context, amb la col·laboració i el treball en xarxa entre els centres, els agents socioeducatius, les entitats del territori i el teixit productiu.
- La prevenció i la reducció de l'absentisme i l'abandó escolar amb estratègies i actuacions educatives i organitzatives que impliquin el centre, les famílies i els serveis socials.

El [Decret d'autonomia](#) dels centres educatius i el [Decret de la direcció](#) dels centres educatius públics són el marc normatiu reglamentari en què s'ordena la presa de les decisions que han d'adoptar els òrgans competents de cada centre per complir els objectius prioritaris enunciats.

2 El projecte educatiu de centre (PEC)

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació ([article 91](#)) estableix que tots els centres vinculats al Servei d'Educació de Catalunya han de disposar de projecte educatiu.

Els centres del sistema educatiu català han de recollir els principis rectors del sistema educatiu que s'estableixen a l'[article 2](#) de la Llei 12/2009. A més, els centres de titularitat pública hi han d'incloure els principis específics que s'estableixen a l'[article 93](#) de la Llei 12/2009.

El projecte educatiu, que és la màxima expressió de l'autonomia dels centres, recull la identitat del centre, n'explicita els objectius, n'orienta l'activitat i hi dóna sentit amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu, d'acord amb el marc proporcionat pel [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost,

d'autonomia dels centres educatius, que situa la presa de decisions en l'àmbit del centre per enfortir la institució escolar i el lideratge educatiu.

En aquest sentit, el projecte educatiu de centre és el document estratègic marc de la institució escolar que concreta, interpreta i aplica les previsions de la normativa vigent als trets característics del centre, d'acord amb les necessitats educatives dels alumnes i els objectius del centre. L'organització i la gestió dels centres han d'orientar-se a assolir aquests objectius.

La normativa que regula el contingut, l'elaboració, la difusió i la implicació dels diferents agents de la comunitat escolar en el PEC és la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació ([articles 91-95](#)). La legislació bàsica estatal sobre el PEC és als [articles 120 i 121](#) de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Els títols [1](#) i [4](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, concreten les previsions de la Llei d'educació de Catalunya en relació amb l'aplicació del projecte educatiu en els centres que conformen el Servei d'Educació de Catalunya.

El projecte de direcció, com estableix l'article 23 del [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, ha d'ordenar el desplegament i l'aplicació del PEC durant el seu període de vigència.

Els decrets que regulen l'ordenació curricular i les ordres d'avaluació consegüents estableixen aspectes relatius a les concrecions curriculars, l'atenció a la diversitat, l'orientació i l'avaluació que el PEC ha de contenir.

A l'apartat *Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)* s'especifica tota la normativa reguladora del projecte educatiu de centre.

De manera sintètica, el projecte educatiu de centre ha d'incloure els elements següents:

- Definició institucional: la identitat del centre, el caràcter propi, les característiques del centre, els elements de context i les necessitats educatives dels alumnes.
- Objectius del centre: les prioritats i els plantejaments educatius en termes d'equitat i d'excel·lència, de coeducació, de convivència, d'inclusió i d'atenció a la diversitat.
- Criteris per a la concreció i el desenvolupament dels currículums, l'organització pedagògica, l'estructura organitzativa pròpia, els aspectes relacionats amb la singularitat dels ensenyaments del centre, l'aprenentatge de la convivència, la col·laboració entre els sectors de la comunitat educativa, la relació del centre amb l'entorn social i, en el cas dels centres públics, les seves implicacions en la definició de llocs de la plantilla docent amb perfils professionals singulars.
- Projecte lingüístic de centre: el tractament de les llengües al centre d'acord amb la normativa vigent, que es concreta a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn.
- Sistema d'assegurament de la qualitat que es fonamenta en els indicadors de progrés que proporcionen informació rellevant i ajuda en la presa de decisions: de

context (permeten la interpretació i la correlació dels altres indicadors), de recursos (mesuren l'eficiència en l'ús i la gestió), de processos (mesuren l'eficàcia i l'eficiència en relació amb els resultats) i de resultats (mesuren el grau d'assoliment dels objectius del centre i el comparen amb els estàndards).

En els centres públics correspon al director o directora formular la proposta inicial del projecte educatiu i fer-ne les modificacions i adaptacions corresponents, impulsar-ne l'elaboració tot garantint la participació de la comunitat escolar i aprovar-ne la proposta definitiva.

El claustre de professors –òrgan de participació dels professors en el control i la gestió de l'ordenació de les activitats educatives i del conjunt dels aspectes educatius del centre– intervé en l'elaboració i modificació del projecte educatiu i aprova els aspectes pedagògics dels documents de gestió del centre, en especial del projecte educatiu i de les actualitzacions.

Correspon al director o directora del centre la competència d'aprovar la proposta de projecte educatiu, prèvia consulta preceptiva al consell escolar del centre –òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre–, el qual expressa el suport al projecte per una majoria de les tres cinquenes parts dels membres.

El director o directora aprova el projecte educatiu mitjançant resolució motivada davant del consell escolar. També cal seguir el mateix procediment per aprovar la resta de documents de gestió –normes d'organització i funcionament, projecte de gestió i programació general anual–, però en aquest cas el suport a la proposta corresponent per part del consell escolar pot ser per majoria simple.

En els centres privats sostinguts amb fons públics el titular del centre és qui aprova el PEC, un cop s'ha escoltat el consell escolar, que té funcions d'assessorament i consulta.

Els centres disposen d'autonomia per definir el procés d'elaboració del PEC, tot respectant el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar. Els processos participatius afavoreixen el compromís i la implicació de les persones en l'aplicació dels projectes. El procediment d'aprovació, revisió i actualització del PEC ha d'estar recollit a les normes d'organització i funcionament del centre.

D'acord amb les [disposicions transitòries primera i segona](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, en el termini de quatre anys des de l'entrada en vigor d'aquest Decret, tots els centres han d'haver adaptat les seves normes d'organització i funcionament, i els centres públics n'han d'adaptar gradualment l'estructura organitzativa a les previsions d'aquest Decret, tenint en compte el projecte educatiu i les concrecions del projecte de direcció.

Els directors o titulars dels centres han de preveure els mecanismes oportuns per adequar el PEC a l'ordenament jurídic vigent i, alhora, les actuacions necessàries per donar a conèixer el contingut als sectors de la comunitat escolar: personal, alumnes i famílies. El PEC orienta i vincula les actuacions de tots els membres de la comunitat escolar, que l'han de respectar. L'exercici professional del personal i les seves funcions

es desenvolupen d'acord amb la normativa vigent i d'acord amb els principis, valors, objectius i continguts del PEC.

El PEC ha d'estar a disposició de l'Administració educativa, la qual ha de requerir la que es modifiqui si no s'ajusta a l'ordenament vigent.

Tot i ser legalment preceptiu només per als centres sostinguts amb fons públics, es recomana que els centres privats no sostinguts amb fons públics disposin d'un projecte educatiu, amb contingut i finalitats equiparables als que s'estableixen a l'article 91 de la Llei 12/2009 i a l'[article 5](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

3 Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)

- [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació: articles 1, 2, 6 bis, 22, 40, 58, 118, 120, 122 bis, 123, DA 4a, DF 1a i DF 4a (autonomia); 15, 84, 120, 121, 122 bis, 132 i DF 1a (projecte educatiu); 116, 119, 126, 127, 129, 131, 132, 138, 147, DA 27a, DT 6a i DF 1a (consell escolar); 119, 121, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 135 i DA 17a (claustre de professors), i 104, 116, 122, 122 bis, 123, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, DA 12a, DT 2a, DT 6a i DF 1a (directors).
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009): articles del 91 al 95 (projecte educatiu); 14.1 (projecte lingüístic); 22.2.d (alumnes); 25.1 i 25.3 (famílies); 28.3, 29.1.a i 29.2.a (exercici de la funció docent); 30.1 (convivència); 53.2 (currículum); 56.6 (educació infantil); 57.4 (llengües); 76.1 (adscripció de centres); 77.2 (criteris pedagògics); 78.2, 79.2, 79.3, 81.2, 82.1 i 83.1 (criteris d'organització pedagògica); 84.1 (innovació pedagògica); 86.3.h (serveis educatius); 88.2 (biblioteca escolar); 90.2 (finalitat d'autonomia); 97.4 (autonomia pedagògica); 98.2 (autonomia organitzativa); 102.1 i 2 (autonomia gestió personal en centres públics); 104.5 (exercici de la funció docent); 108.1 i 3 (professionals d'atenció educativa i personal d'administració i serveis); 110.1 (formació permanent); 114.2.b, 114.3 i 5 (llocs de treball plantilles), 115.1 i 2 (llocs de treball docent d'especial responsabilitat), 123.6 i 124.2 (provisió llocs de treball docent), 142.3, 142.5.a, b, c, d, f i i, 142.7.b (directors de centres públics); 144.1 i 2 (projecte de direcció); 146.2.0 (claustre de professors centres públics); 147.7 (equip directiu centres públics); 148.3.a (consell escolar centres públics); 150.2.a i f (directors de centres privats concertats); 154.2.a (directors de centres privats no concertats), i DA 11a.1.a i 2.a (professionals atenció educativa).
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010): articles 2.1 (projecte educatiu); 4 (definició); 5 (contingut); 6 (aprovació i difusió); 7.1 (carta de compromís educatiu); 8 (participació de la

comunitat escolar); 9 (activitats complementàries, extraescolars i serveis escolars); 10.2 (programació general anual); 11 (vinculació amb l'entorn); 12.1 (acords de coresponsabilitat); 13 (serveis educatius); 16.1 (innovació pedagògica i curricular); 17.1 (estratègies didàctiques pròpies); 19.1.a i b (normes d'organització i funcionament); 20.1 (estructura organitzativa dels centres públics); 22.2 (organització pedagògica); 31.2 (projecte de direcció centres públics); 31.3 (directors de centres públics); 40.2 (coordinació docent dels centres públics); 41.1 (òrgans unipersonals de coordinació de centres públics); 46.1 (consell escolar de centres públics); 48.2 (claustre professors de centres públics); 49.3 (definició de plantilles centres públics); 50.2 (gestió personal centres públics); 55.1, 57, 58.1, 59.1 i 59.2 (avaluació del centre); DA 3a.1 (centres titularitat ens locals), i DT 2a.1 (adaptació estructura organitzativa centres públics).

- [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, de 11.11.2010): article 2 (gra d'assoliment dels objectius del projecte educatiu); 6 (proposta de PEC i de modificació); 8 (adequació de les NOFC al PEC), i 23, 24 i 25 (el projecte de direcció i el projecte educatiu de centre).
- [Decret 29/2015](#), de 3 de març, de modificació del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent: articles 1 (procés de selecció de directors), 2 (habilitacions i acreditacions directors) i 3 (procés selecció 2019).
- Decrets reguladors de l'ordenació curricular i les ordres d'avaluació consegüents:
  - [Decret 101/2010](#), de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010): articles 7.4 (organització i horari), 9 (projecte educatiu) i 11.1 (equip educatiu).
  - [Decret 282/2006](#), de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006): article 12.2 (proposta organitzativa).
  - [Decret 181/2008](#), de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5216, de 16.9.2008; correcció d'errada en el DOGC núm. 5317, pàg. 11008, de 12.2.2009): articles 4.5 (llengua), 8.3 (esbarjo), 10.1 (principis pedagògics i organitzatius), 10.2 (contingut), 10.4 (programacions didàctiques), 12.1 (equip docent de cicle), 13.1 (concrecions individuals), i 14.2 (alumnes nouvinguts).
  - [Ordre EDU/484/2009](#), de 2 de novembre, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5505, de 13.11.2009): articles 2.1 i 2.5 (criteris d'avaluació), 4.1 i 4.2 (equip docent de cicle), 5.5 (altes capacitats) i 6.3 (documents d'avaluació).
  - [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007): articles 4.3 i 4.4 (llengua catalana), 4.6 (alumnes nouvinguts), 7.3

- (desenvolupament curricular), 10.4 (esbarjo), 14.1 (equips docents de cicle), 18.3 (desenvolupament curricular), 18.4 (reforç), 18.5 (coordinació primària-secundària) i DA 1a.2 (alumnes que no cursen ensenyament religiós).
- [Ordre EDU/296/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 5155, de 18.6.2006): articles 2.1 (criteris desenvolupament curricular), 2.5 (criteris d'avaluació) i 15.1 i 15.2 (documents d'avaluació).
  - [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007; correcció d'errada en el DOGC núm. 5515, pàg. 89641, de 27.11.2009): articles 4.2 i 4.3 (llengües), 4.5 (alumnes nouvinguts), 6.3 (currículum), 8.3 (educació per a la ciutadania i els drets humans), 12.2 (àmbits de coneixements), 13.9 (atenció a la diversitat), 17.1 (equips docents), 23.3 (aspectes curriculars) i DA 3a (ensenyament de la religió).
  - [Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008): articles 2.5 i 2.8 (criteris d'avaluació). Aquesta Ordre està modificada per l'[Ordre ENS/56/2012](#), de 8 de març, de modificació de l'Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6088, de 15.3.2012).
  - [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008): articles 6.2 (concreció curricular), 10.5 (límits elecció matèries) i 17 (atenció diversitat).
  - [Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008): articles 2.7, 2.10 i 6.3. Aquesta Ordre està modificada per l'[Ordre ENS/62/2012](#), de 15 de març, de modificació de l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 6094, de 23.3.2012).
  - [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011): article 13 (desplegament curricular).
  - [Reial decret 1363/2007](#), de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial (BOE núm. 268, de 8.11.2007): article 18 (contingut).

- [Decret 4/2009](#), de 13 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments d'idiomes de règim especial (DOGC núm. 5297, de 15.1.2009): article 5 (desplegament curricular).
- [Decret 161/2009](#), de 27 d'octubre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria per a les persones adultes (DOGC núm. 5496, de 2.11.2009): articles 1.4 (desenvolupament curricular), 5.4 (projecte lingüístic), 5.5 (alumnes nouvinguts), 9.3 (acció tutorial) i 13.4 (criteris d'avaluació).
- [Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents (DOGC núm.6591, de 27.3.2014): articles 2 (competència dels directors dels centres educatius), 3 (classificació i àmbit territorial dels llocs de treball docents), 4 (condicions de flexibilitat dels llocs de treball docents), 5 (contingut funcional dels llocs de treball docents), 7 (contingut mínim de les plantilles de professors), 9 (criteris per definir les plantilles i els llocs de treball), 15 (concurs específic), 17 (convocatòria pública de provisió especial de llocs docents), 18 (requisits i sol·licituds), 26 (proposta de destinació provisional dels funcionaris de carrera i funcionaris en pràctiques), 27 (proposta de nomenaments d'interins en vacant de plantilla) i 28 (nomenaments de substituïts docents).

Participació de la comunitat educativa

1 La comunitat escolar

La [Llei d'educació](#) estableix que la comunitat escolar està integrada pels alumnes, mares, pares o tutors, personal docent, altres professionals d'atenció educativa que intervenen en el procés d'ensenyament en el centre, personal d'administració i serveis del centre, i la representació municipal i, en els centres privats, els representants de la titularitat.

El consell escolar és l'òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre.

El claustre de professors és l'òrgan de participació dels professors en el control i la gestió de l'ordenació de les activitats educatives i del conjunt dels aspectes educatius del centre.

En els centres del Servei d'Educació de Catalunya, els membres de la comunitat escolar estan representats en el consell escolar, la composició i el funcionament del qual s'estableixen en les normes d'organització i funcionament del centre, d'acord amb el projecte educatiu i respectant la normativa vigent ([articles 27 i 28](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, i, específicament per als centres públics, els [articles 45 i 46](#)).

D'acord amb els principis recollits a la Llei d'educació, el funcionament del consell escolar ha de garantir la seva participació efectiva en la presa de decisions del centre (vegeu l'apartat *El projecte educatiu de centre* del document "Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre").

Les funcions del consell escolar estan regulades per la Llei d'educació de Catalunya 12/2009 i per la [Llei orgànica d'educació 2/2006](#).

El director o directora del centre ha d'impulsar estratègies per dinamitzar la participació dels diferents sectors de la comunitat escolar, adaptades a les seves característiques i particularitats. Les actuacions previstes han de formar part de la programació general anual del centre, d'acord amb els mecanismes que s'hagin establert en el projecte educatiu.

El grau i la qualitat d'aquesta participació són un element clau per assolir un centre educatiu de qualitat.

2 Escola i Família. Coresponsabilitat i èxit educatiu

L'educació és un factor clau per al futur d'una societat i ateny tots els agents implicats en l'acte educatiu, però principalment la família i l'escola.

Davant d'aquesta situació, cal reforçar la família com a primer referent educatiu i responsable del creixement i de l'educació dels fills. És necessari, a més, dur a terme un treball conjunt de l'escola i la família que permeti una acció coherent i coordinada.

En aquest sentit, constitueix una prioritat del Departament d'Ensenyament intensificar la relació entre l'escola i la família. En el web [Família i Escola: Junts x l'Educació](#), el Departament d'Ensenyament ofereix a les famílies informació sobre el procés escolar dels fills i orientacions i recursos per facilitar-ne la tasca educadora.

2.1 Aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació

Així mateix, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast dels centres l'eina de suport informàtic Escola i Família: Junts x l'Educació (accés per als centres públics al [Portal de centre](#), i per als centres privats al [Portal de centres d'altres titularitats](#)) amb instruments de diagnosi, orientacions i recursos per promoure la implicació de la família en el procés educatiu dels fills i la participació en el funcionament del centre.

L'aplicació es desenvolupa a partir de sis línies d'intervenció: acollida per a les famílies, carta de compromís educatiu, informació i comunicació, participació, formació per a famílies i acció tutorial compartida. Aquestes línies es plantegen des de tres àmbits: centre, aula i entorn. La continuïtat i la coherència entre les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits han de permetre donar sentit i èxit a cada línia d'intervenció.

2.2 Carta de compromís educatiu. Implicació i participació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels fills i en el funcionament del centre

La carta de compromís educatiu és una eina que, en aplicació del projecte educatiu, facilita la cooperació entre les famílies i el centre educatiu i ha d'expressar els compromisos que adquireixen per garantir la cooperació entre les accions educatives, d'acord amb l'[article 20](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i l'[article 7](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

L'elaboració de la carta de compromís educatiu amb les famílies és obligatòria per als centres que imparteixen ensenyaments d'educació infantil i educació bàsica, i aconsellable per a la resta de centres que imparteixen altres ensenyaments en els quals la implicació de la família és important.

Els continguts comuns de la carta són elaborats pel centre amb la participació de la comunitat escolar. La carta de compromís educatiu s'aprova dins del projecte educatiu de centre i l'avaluació s'emmarca dins de l'avaluació interna de centre, amb la participació de la comunitat escolar i del consell escolar.

El centre i la família han de formalitzar la carta de compromís amb els seus continguts comuns en el moment de la matrícula. Aquesta l'ha de signar el pare, mare o tutor o tutora legal de l'alumne i el director o directora del centre públic o titular del centre privat concertat.

Per a més informació vegeu les "[Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu](#)".

D'altra banda, i d'acord amb l'article 7.4 del Decret 102/2010, la carta de compromís educatiu ha de fer referència al seguiment de l'evolució dels alumnes. En aquest sentit, és convenient afegir, als continguts comuns de la carta, altres continguts específics addicionals per al seguiment de cada alumne. Durant el primer trimestre pare, la mare o el tutor legal de l'alumne i el tutor o tutora del centre han de signar aquesta addenda, que ha de tenir, com a mínim, una revisió anual. A més a més, la pot signar l'alumne a partir del primer curs de l'educació secundària obligatòria. En el cas de l'educació primària, també cal preveure l'oportunitat que la signin els alumnes del cicle superior.

De la carta de compromís, de les revisions successives i de les addendes de continguts específics, n'ha de tenir constància documental el centre i la família.

2.3 Participació dels pares i mares i de l'AMPA

D'acord amb l'[article 26](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, les mares i els pares dels alumnes matriculats en un centre poden constituir associacions, que es regeixen per les lleis reguladores del dret a l'educació, per les normes reguladores del dret d'associació, per les disposicions establertes per aquesta Llei i les normes de desplegament i pels estatuts de l'associació. Així mateix, les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) tenen per finalitat essencial facilitar la participació de les

mares i els pares en les activitats del centre.

L'article 3 del [Decret 202/1987](#), de 19 de maig, del Departament d'Ensenyament pel qual es regulen les associacions de mares i pares d'alumnes, estableix, entre els objectius de les AMPA, col·laborar en les activitats educatives del centre, cooperar amb els directors dels centres en l'elaboració de directrius per programar activitats complementàries, extraescolars o de serveis, promoure les activitats de formació de pares, tant des del vessant cultural com de l'específic de responsabilització en l'educació familiar, i promoure la participació dels pares en la gestió del centre.

Per la seva part, l'[article 8](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, recull que els projectes educatius han de preveure mecanismes de participació de les famílies en la vida del centre per orientar-les a assolir els objectius educatius. Per facilitar aquesta participació, els centres han de tenir especialment en compte les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA).

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast dels centres l'eina de suport informàtic Escola i Família: Junts x l'Educació (accés per als centres públics al [Portal de centre](#), i al [Portal de centres d'altres titularitats](#) per als centres privats) amb instruments de diagnosi, orientacions i recursos per facilitar, als centres, la dinamització de les AMPA i la implicació, participació i formació de les famílies.

D'altra banda, des del web [Família i Escola: Junts x l'Educació](#), el Departament d'Ensenyament ofereix a les AMPA dels centres un seguit d'orientacions i recursos per promoure la participació i el compromís de la resta de pares i mares i també uns mòduls formatius entre iguals que afavoreixin la seva implicació en l'educació dels fills.

3 La comunitat educativa

L'[article 19](#) de la Llei 12/2009, d'educació, estableix que la comunitat educativa és integrada per totes les persones i les institucions que intervenen en el procés educatiu: en formen part els alumnes, les famílies, els professors, els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis, l'Administració educativa, els ens locals i els agents territorials i socials i les associacions que els representen, i també els col·legis professionals de l'àmbit educatiu, l'associacionisme educatiu, les entitats esportives escolars, i els professionals, les empreses i les entitats de lleure i de serveis educatius. Així mateix, aquest article defineix el concepte de comunitat escolar.

L'[article 91](#) de la Llei d'educació 12/2009 explicita que el projecte educatiu de centre ha d'impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa.

4 Projectes educatius territorials

L'[article 4](#) del Decret 102/2010 d'autonomia dels centres educatius defineix que el projecte educatiu ha de contribuir a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació entre el centre i l'entorn social tenint en compte, si

n'hi ha, els projectes educatius territorials.

El centre educatiu ha d'estendre l'acció educadora més enllà del centre i ha de col·laborar en el treball en xarxa amb els diferents agents educatius de l'entorn per facilitar la continuïtat i la coherència entre l'educació formal i no formal dels infants i joves.

En aquest sentit els centres han de procurar:

- coordinar-se i col·laborar amb els altres centres educatius de l'entorn i amb els serveis educatius que hi intervenen;
- potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat i coherència educativa i fomentar la integració social dels alumnes i les famílies;
- promoure la implicació de les famílies en els processos escolars i educatius dels fills i la participació en la vida del centre i de l'entorn social;
- promoure la participació dels alumnes en el teixit associatiu del seu entorn;
- facilitar l'obertura del centre i els espais i recursos necessaris per al desenvolupament d'activitats lligades amb el treball de l'entorn, i propiciar-hi la participació de tots els alumnes, amb una cura especial per als alumnes amb més necessitats;
- promoure projectes d'àmbit comunitari.

5 Plans educatius d'entorn

Els plans educatius d'entorn són una proposta educativa que té per finalitat donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives dels membres més joves de la societat, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves. S'adrecen a tots els alumnes i a tota la comunitat educativa, però amb una especial sensibilitat als sectors socials més desfavorits.

Els plans educatius d'entorn tenen com a objectiu aconseguir l'èxit educatiu de tots els alumnes i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana.

L'element estratègic clau és aconseguir continuïtat i coherència entre les accions dels diferents agents educatius que operen en un territori, tant si pertanyen a l'educació formal com a la no formal o la informal.

Els centres educatius que pertanyen a un pla educatiu d'entorn han de:

- sensibilitzar i formar els membres de la comunitat escolar en els principis i objectius del pla educatiu d'entorn;
- incloure en el projecte educatiu del centre els objectius compartits amb el pla educatiu d'entorn;
- incloure en la programació general anual del centre les actuacions previstes en el

- pla educatiu d'entorn;
- facilitar la participació dels membres de la comunitat escolar en els grups de treball del pla educatiu d'entorn;
  - col·laborar en l'elaboració de projectes d'àmbit comunitari (pla de convivència, pla lector, pla de famílies, pla d'esport i pla de suport a la tasca escolar);
  - fer conèixer a la comunitat educativa les actuacions del centre respecte als objectius del pla educatiu d'entorn;
  - estimular la participació dels alumnes i de les famílies en les actuacions i activitats del pla educatiu d'entorn, no només com a beneficiaris sinó també com a membres coresponsables;
  - coordinar-se i col·laborar amb les entitats d'educació en el lleure i de lleure més properes i facilitar, si escau, els recursos i instal·lacions del centre per al desenvolupament de les activitats.

Al web de la XTEC es poden consultar: el [document marc del pla educatiu d'entorn](#), les [orientacions i pràctiques de referència per a la realització d'actuacions sostenibles en els PEE](#) i diferents [recursos](#).

6 Personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat col·laborador amb els centres públics i serveis educatius

L'[article 105.4](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix que l'Administració educativa ha d'afavorir l'aprofitament de l'experiència professional dels professors jubilats i dels inspectors d'educació jubilats que ho desitgin per mitjà de la seva incorporació als centres i als serveis educatius, sense ocupar-hi llocs de plantilla, i la [disposició addicional setzena](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix que s'han de preveure les garanties necessàries per assegurar la cobertura de la responsabilitat civil derivada de qualsevol acció o omissió que resulti de la presència i actuació dels professionals jubilats en els centres i serveis educatius.

És per això que el Departament d'Ensenyament tramita la cobertura de responsabilitat patrimonial i civil i d'accidents al col·lectiu de personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat que volen col·laborar en tasques de suport educatiu en centres públics i/o serveis educatius.

Es disposa d'un protocol per gestionar la col·laboració del personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat en projectes dels centres públics, serveis educatius o plans educatius d'entorn. Aquest protocol distingeix diferents processos: quan els docents i/o inspectors jubilats es dirigeixen directament al centre o servei educatiu, quan es dirigeixen als serveis territorials i quan es dirigeixen als serveis centrals. El [protocol](#) es pot consultar al Portal de centres.

La col·laboració dels docents i/o inspectors jubilats ha de ser voluntària, sense compensació econòmica, i no ha de suplir mai un lloc de treball remunerat.

Si la col·laboració és de suport als alumnes i es fa dins l'horari lectiu, s'ha de dur a terme sempre conjuntament amb el docent responsable.

Cal, en tots els casos, que el consell escolar avaluï l'acció i s'inclouï en la programació general anual.

Els centres i serveis educatius que gaudeixin de la col·laboració dels docents jubilats han de garantir el desenvolupament correcte del servei entre tots els agents que hi intervenen i respectar els límits de les atribucions respectives.

7 Normativa d'aplicació (participació de la comunitat educativa)

- [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006)
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009), articles [19](#), [20](#), [26](#), [91](#), [105](#), [148](#), [152](#)
- [Decret 202/1987](#), de 19 de maig, pel qual es regulen les associacions de pares d'alumnes (DOGC núm. 854, de 19.6.1987)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010), articles [2](#), [4](#), [7](#), [8](#), [27](#), [28](#), [45](#), [46](#) i [DA setzena](#).

Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement

1 Introducció a les TAC

L'[article 2](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, recull els principis rectors del sistema educatiu, entre els quals hi ha la competència per a la utilització autònoma i creativa dels sistemes digitals (punt h) i la competència per a l'anàlisi i la contrastació de tota la informació, sigui quin sigui el mitjà de transmissió (punt i), a banda d'altres referències explícites a la incorporació generalitzada de les tecnologies de la informació i la comunicació en els processos d'ensenyament i aprenentatge ([articles 52](#), [57](#), [58](#), [59](#), [61](#), referits al currículum de les diferents etapes, i [104-2.j](#), referit a la funció docent).

El desplegament normatiu del currículum, recollit en els decrets [142/2007](#), [143/2007](#), i [142/2008](#), estableix les competències bàsiques del sistema educatiu, entre les quals hi ha la competència digital com a competència metodològica que han d'assolir tots els alumnes.

2 Objectius

Els objectius de l'aplicació i la integració de les tecnologies digitals en l'educació no són altres que els de l'educació mateixa. La relació amb la tecnologia esdevé particularment evident quan els objectius es formulen en termes que gaudeixen d'un ampli consens en la comunitat educativa i la societat en general: que els alumnes coneguin i valorin la

cultura i els instruments del seu temps; que pensin per ells mateixos i siguin actius en el treball; que s'esforcin i siguin responsables; que desenvolupin destreses de comunicació i cooperació en entorns heterogenis; que adquireixin coneixements i competències útils per a l'exercici de la ciutadania i la vida professional en un món globalitzat i canviant, i que alhora aspirin a viure de manera ètica, solidària i racional. L'ús de les tecnologies digitals, organitzat de manera sensata, humanitzada i professional, és un fil conductor per assolir aquests objectius.

L'autonomia dels centres és un dels principis organitzatius que regeixen el sistema educatiu de Catalunya, juntament amb el funcionament integrat i la gestió descentralitzada, la flexibilitat per adequar-se a les necessitats canviant de la societat i la participació de la comunitat educativa. La governança dels centres educatius i el lideratge educatiu han de respondre a aquests principis, en el desenvolupament dels quals les tecnologies digitals són consubstancials.

L'adequació del projecte educatiu de centre a les disposicions i, en particular, la integració de les competències bàsiques en els aprenentatges són una oportunitat per revisar la incorporació plena de les tecnologies per a l'aprenentatge i coneixement i per garantir la consecució de la competència digital en tots els alumnes.

Això afecta diferents aspectes en el centre: pedagògic, formatiu, organitzatiu i tecnològic. Per facilitar que aquest procés es desenvolupi de manera harmònica, és necessària una planificació a curt i a més llarg termini, com a instrument per formalitzar la governança de les tecnologies en el marc del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, i del projecte educatiu de centre.

La referència a l'organització i als usos de les tecnologies digitals en el centre educatiu ha d'estar recollida en el projecte educatiu del centre, així com en el projecte de direcció.

El pla TAC de centre és l'instrument que facilita la planificació en els vessants organitzatiu, pedagògic i tecnològic, amb el qual es comparteixen responsabilitats entre el claustre de professors. Correspon al director o directora del centre impulsar-ne el desenvolupament i vetllar per l'aplicació i desenvolupament.

Els objectius del pla TAC de centre són, entre d'altres:

- Planificar el desplegament i la inserció de les TIC en els àmbits educatiu, administratiu i comunicatiu.
- Promoure l'assoliment de la competència digital per part de tots els alumnes.
- Promoure l'assoliment de la competència digital docent per part de tots els professors.
- Impulsar els usos curriculars de les TAC i fer-ne el seguiment i l'avaluació.
- Assignar responsabilitats compartides en la gestió de la tecnologia en el centre.
- Vetllar pel compliment de la normativa en els usos de la tecnologia, especialment en allò que s'estableix a la [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) i a la [Llei de propietat intel·lectual](#) (LPI).
- Establir criteris per a la definició de les prioritats de dotació dels recursos

tecnològics i d'assessorament i de formació dels docents.

- Establir la presència del centre a Internet (portal del centre, plataforma virtual).

3 El Pla TAC

Per facilitar-ne la redacció i el desplegament, el Departament d'Ensenyament posa a disposició dels centres educatius l'aplicació telemàtica Pla TAC, dins l'entorn Projecte de Centre (PDCentre), amb accés des del [Portal de centre públics](#) del Departament i el [Portal de centre d'altres titularitats](#).

L'aplicació permet efectuar una diagnosi del centre al voltant dels cinc temes següents, per a cadascun dels quals s'han considerat tres àmbits de referència (aula, centre i entorn):

1. Estratègia, lideratge i gestió
2. Usos curriculars
3. Competència digital docent
4. Seguiment, avaluació i millora
5. Infraestructures i serveis digitals

A partir de la diagnosi, l'aplicació assenyala els punts forts i febles i fa d'assistent en el desenvolupament de la planificació dels objectius, les actuacions i els indicadors d'assoliment dels objectius, tot permetent desar les diferents versions del pla TAC al llarg del temps amb la generació d'informes en format PDF. És recomanable establir anualment objectius específics amb indicadors d'assoliment i actuacions que siguin realistes per tal d'avançar de manera coherent i sostenible en la implementació de les TAC en el centre.

Com a element que pot contribuir a la visió compartida del paper de les TAC en el centre i propiciar l'adopció d'usos curriculars consensuats, el Departament fa l'oferta d'un itinerari formatiu guiat a través de la modalitat de formació interna de centre (FIC), que pot ajudar a desenvolupar i consolidar el pla TAC.

La documentació relacionada amb l'elaboració del pla TAC (Recomanacions per a l'elaboració del pla, Manual d'ús de l'aplicació, recursos TAC, plantilles, exemples d'informe, etc.) es troba a la pàgina de la XTEC específica del [Pla TAC](#).

4 Aspectes organitzatius de les TAC en el centre

La importància de l'ús de les TAC i dels recursos digitals per afavorir la millora de la qualitat dels processos d'ensenyament i aprenentatge, de la competència digital i dels resultats escolars en general, requereix l'adaptació de l'estructura i del funcionament del centre.

4.1 La coordinació TAC de centre

Atesa la complexitat que implica la gestió coordinada de les TAC en un centre educatiu, les NOFC poden establir la figura d'un coordinador o coordinadora TAC com a responsable d'aquesta gestió. Les funcions principals del coordinador o coordinadora TAC de centre són:

- Assessorar els professors del centre en l'ús didàctic de les TAC, així com orientar-los sobre la formació en TAC, amb la col·laboració dels serveis educatius de la zona.
- Assessorar el director o directora, els professors i el personal d'administració i serveis del centre en l'ús de les aplicacions de gestió acadèmica i economicoadministrativa del Departament d'Ensenyament.
- Vetllar pel manteniment de les instal·lacions i dels equipaments informàtics i telemàtics del centre.
- Vetllar per complir la reglamentació normativa i els estàndards tecnològics següents:
  - Utilitzar preferentment programari i recursos digitals en català, d'acord amb el que estableix l'[article 20](#) de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.
  - Tenir cura dels criteris d'accessibilitat per seleccionar els recursos digitals als espais web del centre.
  - Incorporar la identificació gràfica adaptada al Programa d'identificació visual de la Generalitat de Catalunya als espais web del centre.
  - Fer el seguiment dels serveis de suport TIC, mitjançant les aplicacions disponibles a aquest efecte, en coordinació amb el servei de manteniment preventiu i d'assistència tècnica.
  - Vetllar perquè tot el programari instal·lat en cadascun dels ordinadors del centre tingui la llicència legal d'ús corresponent.
  - Utilitzar formats basats en estàndards oberts per a l'intercanvi de documents electrònics.
  - Tenir cura que els materials digitals difosos pel centre que siguin accessibles en línia respectin els drets d'autoria i les llicències d'ús dels diferents elements que els integren (imatges, esquemes, textos, àudio, vídeo, etc.). La publicació de continguts que el mateix centre genera i que vol compartir i difondre a la xarxa s'ha de fer amb l'adopció de llicències Creative Commons.
  - Altres funcions que el director o directora del centre li encomani d'acord amb les directrius del Departament d'Ensenyament.

4.2 Comissió TAC de centre

Adicionalment, el centre ha de valorar la conveniència de constituir una comissió TAC,

integrada per algun membre de l'equip directiu, pel coordinador o coordinadora TAC del centre i per professors de diferents cursos, cicles, departaments o seminaris, amb els objectius següents:

- Promoure, concretar i desplegar el pla TAC i fer-ne el seguiment en el marc del projecte educatiu de centre.
- Revisar periòdicament les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) per tal d'adequar-les als usos i a la normativa sobre privacitat i protecció de dades que el centre faci de les tecnologies digitals i dels dispositius personals dels alumnes.
- Coordinar la integració de les TAC en les programacions curriculars.
- Vetllar pel desplegament curricular de la competència digital de l'alumne.
- Promoure l'ús de les TAC en la pràctica educativa a l'aula.
- Vetllar per l'optimització de l'ús dels recursos tecnològics del centre.
- Dinamitzar la presència a Internet del centre (portal, EVA, blog, etc.).
- Vetllar per l'aplicació de les polítiques de privacitat i seguretat de les dades i les infraestructures digitals del centre educatiu.

5 Ús de dispositius mòbils en el centre

Els centres han d'explicitar la seva visió i les previsions sobre el paper de les tecnologies digitals mitjançant el pla TAC i en el marc del projecte educatiu.

La universalització dels dispositius mòbils i el seu alt potencial educatiu fan que els centres puguin incloure l'ús d'aquests dispositius (tauletes gràfiques o telèfons intel·ligents) en les estratègies didàctiques que s'empren en el desenvolupament dels currículums.

La utilització de telèfons intel·ligents en activitats acadèmiques requereix un codi de conducta que potencii la convivència en el centre i minimitzi els aspectes disruptius. En aquest sentit, el Consell Escolar de Catalunya va aprovar el document [Les tecnologies mòbils en els centres educatius](#) el març de 2015, en què ofereix un marc de reflexió i elements per regular-ne l'ús en els centres.

El document assenyala que "l'ús dels mòbils dins de les instal·lacions d'un centre educatiu per part de tots els membres de la comunitat escolar ha de ser coherent amb els principis i normes establerts. Per tant, normes similars a les que regeixin per a l'alumnat també han de ser assumides pel professorat i les persones presents en el recinte del centre. L'exemple del professorat s'estén a la seva actitud davant la tecnologia, l'ús que en fa i l'impuls que li dona."

Saber utilitzar responsablement aquests dispositius forma part de la competència digital que els alumnes han d'adquirir; han de desenvolupar pautes de comportament responsable, segur i legal i, si escau, donar compte de les seves accions. En aquest sentit, la incorporació dels dispositius mòbils als centres educatius ofereix una oportunitat única de presentar orientacions sobre el seu bon ús i d'articular la

comunicació entre alumnes, professors i famílies sobre aquesta matèria.

L'ús de dispositius mòbils requereix l'establiment d'unes pautes clares i factibles, que els mateixos alumnes comparteixin i puguin ajudar a aplicar i actualitzar. En tot cas, els centres han de ser conscients de la necessitat de tenir una visió adaptable i proactiva, oberta a incorporar nous coneixements i pautes d'actuació i reflectir-les en les normes de funcionament i organització. L'ús de dispositius mòbils pot ser diferenciat en funció de l'espai i del moment, la qual cosa s'ha de determinar de forma clara.

Les pautes d'ús responsable de dispositius mòbils que s'estableixin al centre han de quedar recollides documentalment i les han de conèixer alumnes i famílies mitjançant la carta de compromís educatiu o qualsevol altre document elaborat pel centre amb aquesta finalitat.

Així mateix, per garantir el respecte a la convivència, les normes d'organització i funcionament del centre haurien d'incorporar regulacions sobre l'ús dels mòbils, clares i proporcionades.

Les orientacions i criteris per tractar l'ús dels dispositius mòbils en els centres han de tenir en compte, entre d'altres, els aspectes següents:

1. El potencial d'aquests dispositius per a l'adquisició de la competència digital.
2. Incorporar els usos curriculars d'aquests dispositius en el pla TAC.
3. Regular-ne l'ús en funció dels espais i dels moments per a tota la comunitat educativa (alumnes, professors, PAS i família).
4. Comunicar, difondre i coresponsabilitzar alumnes i famílies en l'ús adequat d'aquests dispositius mitjançant la signatura d'un document específic, o incloure aquest aspecte en la carta de compromís.
5. Incloure, a les NOFC, la regulació dels mòbils i també les previsions d'actuacions en cas d'incompliment.

Es poden consultar exemples i experiències d'ús i de regulació de dispositius mòbils en centres educatius al web de la XTEC Recursos > Tecnologia de la informació > [Ús dels dispositius mòbils](#).

6 Normativa d'aplicació (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement)

- [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)
- [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 09.01.1998)
- [Llei 23/2006](#), de 7 de juliol, per la qual es modifica el text refós de la llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril (BOE núm. 162, de 8.7.2006)
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009). Articles [2](#), [52](#), [57](#), [58](#), [59](#), [61](#) i [104.2](#).

- [Reial decret Legislatiu 1/1996](#), de 12 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la llei de propietat intel·lectual, que regularitza, accelera i harmonitza les disposicions legals vigents sobre la matèria (BOE núm. 97, de 22.04.1996)
- [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007)
- [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007; correcció d'errada en el DOGC núm. 5515, pàg. 89641, de 27.11.2009)
- [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm.5183, de 29.07.2008)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)